

PRESEK

List za mlade matematike, fizike, astronome in računalnikarje

ISSN 0351-6652

Letnik **28** (2000/2001)

Številka 6

Strani 341, XXIII-XXIV

Marija Vencelj:

SODOBNI RASTLINJAK V VOKLEM PRI KRANJU

Ključne besede: zanimivoti, razvedrilo, vrtnarstvo, rastlinjaki, računalniško upravljanje.

Elektronska verzija:

<http://www.presek.si/28/1458-Vencelj-rastlinjak.pdf>

© 2001 Društvo matematikov, fizikov in astronomov Slovenije

© 2010 DMFA - založništvo

Vse pravice pridržane. Razmnoževanje ali reproduciranje celote ali posameznih delov brez poprejšnjega dovoljenja založnika ni dovoljeno.

SODOBNI RASTLINJAK V VOKLEM PRI KRANJU

Pri iskanju zunanje opreme za to številko Preseka smo obiskali tudi družinsko vrtnarstvo Kozjek v Voklem pri Kranju, ki se ukvarja z gojenjem okrasnih rastlin. Karavanke in Kamniške Alpe v neposredni bližini je tedaj še pokrivala nekajmetrska snežna odeja, v njihovem rastlinjaku pa smo naleteli na eno samo cvetočo pokrajino z lastno pozno pomladansko klimo v malem (sliki na strani III in spodnja slika na strani IV).

Ljubezni lastniki so nam dovolili fotografiranje in tudi razložili delovanje naprav v rastlinjaku. Stene in streha rastlinjaka so iz dvojnega stekla, dele strehe je moč odpirati in zapirati podobno kot pri običajnih toplih gredah.

Ima pa rastlinjak tudi lastno malo vremensko postajo, katere del vidimo nad dostavnim avtom na sliki na strani III. Postaja je povezana z računalnikom, ki, glede na potrebe vzgajane kulture, poskrbi za rastlinam najugodnejšo klimo v rastlinjaku. Glede na trenutne in predvidene potrebe krmili računalnik ogrevanje rastlinjaka (peči so v kletnih prostorih rastlinjaka, dimnika pa sta vidna tudi na sliki), zračenje (avtomatsko odpiranje strehe in delovanje ventilatorjev) in še kaj.

Najzanimivejše se nam je zdelo, kako je poskrbljeno za ravno pravo osvetljenost gojenih rastlin. Na spodnji sliki na strani III vidimo v vsej širini rastlinjaka nad rastlinami vodoravne zavese iz nekakšne polprosojne, delno aluminijaste tkanine. Zapiranje in odpiranje zaves ureja računalnik, v katerega so vnešeni podatki o potrebni osvetljenosti gojenih rastlin in ki dobiva podatke o trenutni osvetljenosti iz merilnih naprav. V času našega obiska je bilo vreme zelo spremenljivo in doživeli smo, da so se v nekaj minutah zavese kar dvakrat zaprle in odprle. Poskrbljeno je tudi za dodatno osvetljevanje, kadar je potrebno. V zimskih mesecih npr. dodatno osvetljujejo sadike pelargonij, ki v času rasti potrebujejo več svetlobe, kot je pri nas tedaj daje narava.

Seveda imajo sodobnemu rastlinjaku primerno urejeno tudi vlaženje zraka in zalivanje rastlin. Na sliki notranjosti rastlinjaka vidimo ob desni strani prehoda črne šobe zalivalne linije, pritrjene na premičnih kovinskih gredah z rožami.

Da je v rastlinjaku za rastline primerno poskrbljeno, kaže njihova kakovost. Lep je pogled na nepregledno množico cvetočih zdravih in čvrstih rastlin. Prijazni vtis dopolnjuje še izjemna urejenost znotraj in zunaj rastlinjaka.